

Osztrák-magyar pályázat

• Munkatársunktól

Az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány pályázatot írt ki Ausztria és Magyarország közötti, oktatási, kutatási és felsőoktatási területen folytatott együttműködés támogatására. Erre a célra mintegy nyolcmillió osztrák schillinget fordítanak, és az összeg egyharmadát Magyarország, kétharmadát Ausztria biztosítja az 1997-2001 közötti időszakban.

Az alapítvány kétoldali képzési és kutatási együttműködés létrejöttét szorgalmazza és finanszírozza számos területen. Támogatja továbbá a kétoldali rendezvényeket, egyetemeket, főiskolák képzési tevékenységét. A pályázaton akkreditált felsőoktatási intézmények, kutatóintézetek, képzési intézmények, illetve ezeken a helyeken dolgozó személyek vehetnek részt. A pályázatok benyújtására négy határidőt írtak ki ebben az évben: március, május, szeptember és november tizenötödik napját. Az alapítvány kurtóriumának négy alkalommal bírálja el a kérelmeket a beadási határidőt követő hat héten belül. Az alapítvány magyar és osztrák felsőoktatási intézmények hallgatóinak és munkatársainak ösztöndíjakat, tanulmányi és kutatási célú tartózkodási lehetőséget is kínál a másik országban. Az utóbbira csak harmincöt éven aluli pályázatot a következő címre kell küldeni: Osztrák-Magyar Akció Alapítvány Titkársága, Professzorok Háza, 1146 Budapest, Ajtosi Dürer sor 19-21., vagy 1438 Budapest, Pf. 507.

Pályázat, bölcsészeknek

• Munkatársunktól

Pályázatot írt ki a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Hallgatói Önkormányzata a megemelt tanulmányi terhelésű hallgatók számára. A pályázaton nappali tagozatos diákok vehetnek részt. A kérelmeket március 9-én 15 óráig lehet leadni a Hallgatói Irodán.

Negyvenéves a szegedi gyógyszerészkar Jönnek a patikusdinasztiák

Negyvenedik születésnapját ünnepli ebben a szemeszterben a szegedi gyógyszerésztudományi kar. Az évforduló alkalmából bemutatjuk a négy évtized szereplőit. Első beszélgetésre a kar dékánját, a Gyógyszertechnológiai Intézet vezetőjét, dr. Erős Istvánt kértük.

• Mióta van Szegeden gyógyszerészképzés?

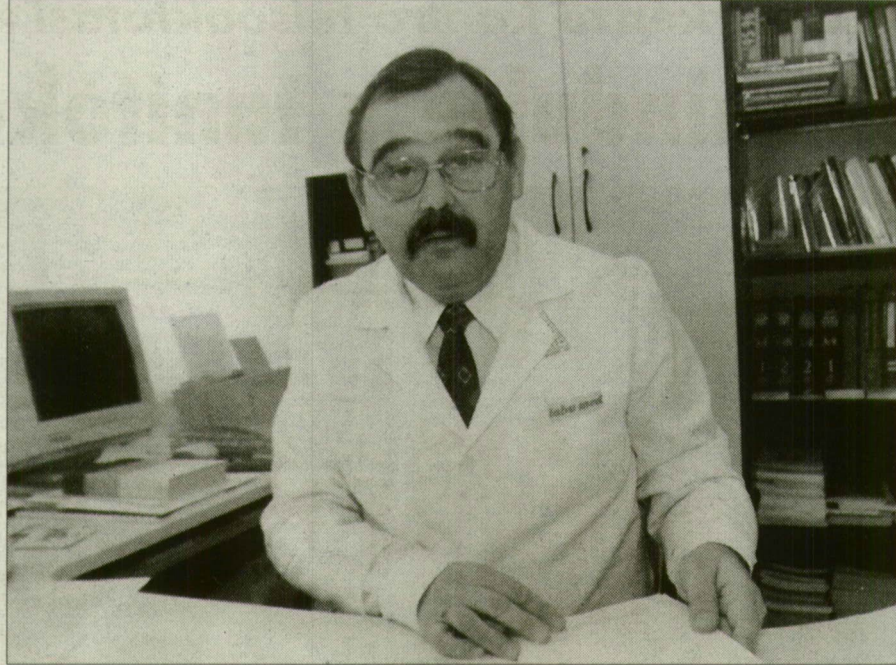
– A kolozsvári egyetem 1921-es Szegedre telepítésekor már folyt a gyógyszerészek oktatása, de nem önálló karként. A képzést egy karközi bizottság intézte, míg nem 1957 decemberében jött a rendelet az önálló kar alapításáról. A kari szintű oktatás így éppen negyven évvel ezelőtt, 1958 elején indult el. 1988-ig az oktatás négyéves volt, azóta kilenc félévet tanulnak, egyet pedig gyakorlattal töltenek a hallgatók.

• Milyen a híre a szegedi végzett gyógyszerészeknek?

– Nem dicsekvésnek számom, mert tény, hogy a felvételpiac mindig meg volt elégedve a Szegeden végzett gyógyszerészekkel. Ennek oka az, hogy a mi oktatásunk meglehetősen gyakorlatias, és a diplomásaink a munkába állásuk első napján mindent tudnak, amit a patikában tudni kell. Ez a szakma mindig változatos elhelyezkedési lehetőséget kínál, hiszen ha valaki nem akart gyógyszerésztárban dolgozni, két kézzel kaptak utána a gyárak, a kórházak vagy Kójl-laboratóriumok. A patikuságtól a gyári termelésirányításon át a kutatásfejlesztésig, a toxikológiai szakképzésig nyitva állt az út a végzetek előtt. Talán ez az oka annak, hogy soha nem volt gondunk a hallgatói létszámmal. Mindig volt és van elég jelentkező, és mindig találunk munkát a végzetek.

• Ennek ellenére a múlt rendszerben a gyógyszerészek nem kapták meg azt a társadalmi elismerést, ami megillette volna őket.

– Ez főleg a nagyobb városokra volt igaz. Tény, hogy a városi emberek egy része azt sem tudta, hogy a gyógyszerészeknek egyetemi diplomájuk van. Sokan úgy gondolták, jól képzett kereskedők dolgoznak a pa-

Dr. Erős István dékán: „A rendszerváltás kedvező fordulatot hozott.”
(Fotó: Schmidt Andrea)

tikában. A kisebb településeken viszont fontos ember volt a gyógyszerész, az emberek ismerték, tanácsot kértek tőle. Az ilyen helyeken általában jó és szoros munkakapcsolat volt az orvos és a patikus között. Ezt az ideális állapotot fejezi ki a manapság használatos reklámszöveg: kérdezze meg orvosát vagy gyógyszerészét.

• A rendszerváltozás a patikaprivatizációval alapvető változást hozott ennek a szakmának. Kedvezőbb lett a gyógyszerészek megélélése?

– Feltétlenül. A gyógyszerész egyike azoknak, akik a privatizáció nyújtotta lehetőségekkel legális úton meglehetősen szép jövedelemre tesznek szert. Ez társadalmi felértékelődést hozott. A gyógyszerész ma már nem közepes fizetésű patikai kereskedő, hanem olyan sikeres vállalkozó, akinek magas jövedelme mellett komoly szaktudása, diplomája is van. Természetesen árnyoldala is van a változásnak. Sok helyen nem a gyógyszerész, hanem egy nem szakmai befektető, aki a privatizációhoz a magánpatika indításához. Ebben az esetben összecsaphatnak a szakmai és a gazdasági szempontok. Ezzel együtt a rendszerváltás a gyógyszerészeknek kedvező fordulatot jelent.

• Elképzelhető, hogy a magánpatikák újbóli megjelenésével ismét kialakulnak a gyógyszerészdinasztiák?

– Ez máris érzékelhető a jelentkezők körében. Egyre több olyan hallgatónk van, akinek a szülei magán-gyógyszertárat működtetnek, és a gyermek dolga, hogy továbbvigye a családi vállalkozást. Ez pedig jó teszt a szakmának, hiszen a gyerek már iskolás korában tanulja, hallja ennek a hivatásnak a lényegét, megismeri a napi gyakorlatát, beleni a vállalkozásba. Nekünk is jó, ha egy jelentkező úgy jön ide, hogy tudja, mire vállalkozik. Ezek a hallgatók jóval elkötelezettebbek, tudatosabbak azoknál, akik „véletlenül” választották ezt a pályát. A patikusgyerekek már hozzák magukkal az egyetemre azt az alapvető etikai elvet, hogy a beteg a legfontosabb.

• A gyógyszerészképzés orvosegyetemen belüli helye is követi a társadalmi megítélés változását?

– Gondolom arra utal, hogy korábban az orvosképzés számított a legrangosabbnak, a gyógyszerészek pedig csak a fogorvosok után következtek. Nos, ez a helyzet is változott. Egyrészt azért, mert az ÁOK-n egy ideje túlképzés folyik, vagyis a végzetek nem mindig tudnak megfelelően elhelyezkedni. Ezt az állapotot tovább fokozza majd az egészségügy napirenden levő racionalizálása, hiszen egy ésszerűbb és jobban szervezett rendszerben kevesebb orvosra lesz szükség. Másrészt azért, mert a

recept, vagyis orvosi közreműködés nélkül kapható készítmények köre elképesztően bővült az utóbbi években. Így a gyógyszerész feladata, fontossága felértékelődött.

• A gyógyszer-kereskedelem liberalizációja, a termékek körének ug-rásszerű bővülése új feladatokat is jelent a gyógyszerészeknek. A képzés hogyan reagál erre?

– A maga korlátaival, de reagál. Új tantárgyakat vezettünk be: a biopharmaciát, a klinikai alapismereteket, és dolgozunk a gyógyszerészeti gondozás című stúdiumon is. A magyar gyógyszerfogyasztási toplista első kétszáz készítményét a hallgatóknak alaposan ismerniük kell, ezekből szigorú vizsgát tesznek. Emellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a továbbképzés. A kar évente három-négy alkalommal szervez tanfolyamokat a gyógyszerészeknek, amelyeken bemutatjuk az új készítményeket. Kezdeményeztük a továbbképzési rendszer átalakítását úgy, hogy az az orvosokhoz hasonlóan kreditpontos, tehát számon kérhető és ellenőrizhető módon történjen.

A szakma színvonala és hitele érdekében jó lenne elérni, hogy szankcionálni lehessen azokat a gyógyszerészeket, akik nem tartanak lépést a fejlődéssel.

Keczer Gabriella

• Felfedezés

– universitasszellemben

Lézer és pikkelysömör

Gyulladások, „hulladékfény” nélkül, kisebb dózisokkal, kevesebb kezeléssel gyógyítható a pikkelysömör azzal a lézeres eljárással, amelyet a SZOTE és a JATE munkatársai közösen dolgoztak ki az universitas szellemében.

A pikkelysömör – népbetegség. Előfordulási gyakorisága megegyezik a cukorbetegséggel, 2-4 százalék. Gyógyítására régóta fénykezelést alkalmaznak. Először a napfény különböző spektrumait használták, majd nyolc évvel ezelőtt kifejlesztettek egy lámpát, melynek kevesebb volt a kezelés szempontjából nem hasznos „hulladékfénye”. A SZOTE bőrklinikájának munkatársai – Dobozy Attila, Bónis Béla és Kemény Lajos – arra kerestek megoldást, hogyan lehetne még szűkebb spektrumú fényforrást, lézert használni.

– A megoldás „universitasszellemben” született – mondja Kemény Lajos –: a JATE Optikai és Kvantumelektronikai Tanszékének munkatársai – Bor Zsolt, Ignác Ferenc és Szabó Gábor – kérésünkre készítettek egy olyan lézert, amely éppen a szükséges tartományban su-

gároz. Ebből a fényből jóval kisebb dózis, kevesebb és rövidebb időtartamú kezelés szükséges a genetikai alapú, öröklődő pikkelysömör tünetmentesítéséhez mint a korábbiakból. A kutatások költségeit egy közös, művelődési minisztériumtól nyert pályázatból fedezzük. A programban az SZBK növénybiológiai intézetének egy munkatársa – Nagy Ferenc – is benne van, ők a lézerfény biológiai hatásának molekuláris alapjait vizsgálják. A közös kutatás ígéretes kezdeti eredményeit tavaly közölte a The Lancet című vezető nemzetközi orvosi folyóirat is.

Jelenleg még csak kis foltokat tudnak kezelni a lézerrel, pedig a pikkelysömör néha az egész testfelületet beborítja. A kérdés tehát az, hogyan lehet a lézeres kezelést nagyobb felületen alkalmazni. A fizikusok szerint elképzelhető olyan lámpát készíteni, amely a lézerhez hasonló fényforrás, de nagy felületen alkalmazható. Ennek az eszköznek a kifejlesztésére a JATE és a SZOTE munkatársai most készítenek elő egy közös pályázatot, majd hazai gyártót keresnek.

K. G

• Egészségtanár-képzés

Új szak

• Munkatársunktól

Az egészség – érték. Ennek felismerésére és megőrzésére éppúgy tanítani kell a gyerekeket, mint a matematikára vagy az irodalomra. Ezt felismerve kezdeményezte a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola az egészség-tanár-képzés elindítását. Az első évfolyam szeptemberben kezd meg tanulmányait.

A nyolc féléves főiskolai oktatás során olyan szakembereket képeznek, akik az általános iskolák felső tagozatában, a szak- és az iskolán kívüli képzésben egészség-tan ismereteket taníthatnak, szerepet vállalnak az egészséges életmódmodell és a mentálhigiénés szemlélet kialakításában. A nappali tagozatos képzés általános értelmiségi, tanárképző és szakterületi modulokból

áll. Az általános értelmiségi képző modulban filozófia, etika, szociológia, informatika, közgazdaságtan, politológia és logika tárgyak szerepelnek. A szakterületi modulban alapoó elméleti ismereteket, egészség-társadalom-környezet tantárgyi blokkot, lelki egészségvédelmet, prevenció, rehabilitációs és rekreációs ismereteket hallgatnak.

A képzés gazdája a főiskola Alkalmazott Egészségtudományi Tanszéke, de részt vesznek benne az orvosegyetem és a tudományegyetem tanárai is. Az oktatás illeszkedik abba a rendszerbe, amely a jövőben induló felsőfokú szakképzéssel és a már létező egészségfejlesztő mentálhigiénikus posztgraduális képzéssel kiegészítve a terület teljes vertikumát át kívánja fogni.

MÚLTUNK A GARANCIÁNK!

MARTINUSZ MÁRTON KESZKÖDŐ KISVÁROSLATA MÁJUS 10-ÉN KEZDTE MEG ELŐADÁSÁT BÉKÉSCSABÁN. A TÁRSULAT KÜLÖNÖSEN A LUZEMBURG GRÓFJA ÉS AZ OBSEITS ELŐADÁSÁVAL ARATOTT NAGY SIKERT.

Értesítés.

A fogyasztóközönség szíves tudomására hozzuk, hogy jégbe hűtött

ALUDT-TEJ

árúsítását az összes főkeletcsarnokainkban megkezdettük.

Kis köcsög ára 10 fillér,
Nagy köcsög ára 24 fillér.

Kis köcsögre óvadék 20, nagy köcsögre 40 fillér.

Központi Tejcsarnok

DÉLMAGYARORSZÁG

• ALAPÍTVÁ 1910-BEN! •

Már akkor is TUDTÁK, nálunk érdemes hirdetni!

HIRDETÉS AZ 1910. MÁJUS 22. SZÁMUNKBÓL!

SZEGED NAGYÁRUHÁZ

Osztrák és német függönyök fantasztikus áron!

Ajánlatunk:

270 cm-es 3890 Ft/m helyett **999 Ft/m**
140 cm-es 549 Ft/m helyett **299 Ft/m**

Amíg a készlet tart
a KOMPLETT RT. emeleti üzletházában

A lehetőség, amit kár elszalasztani:

benzinüzemű gépkocsik gázüzeműre átalakítása csökkentett áron, garanciával!

Számoljon! Megéri!

Szeged, Bakay N. u. 48.
(bejárat a Kenyérgyári útról).
Tel.: 62-421-322/4664, 4658.
Tel./fax: 62-421-174.

LISZTE VOLT

MART

ÉPÜLETGÉPÉSZETI CIKKEK
SZANITERÁRUK
FÜTÉS- ÉS KLIMATECHNIKA
CSŐINSTALLÁCIÓK
IPARI SZERELVÉNYEK

6720 SZEGED, LAJTA U. 21.
(Váráshelyi Pál utca sarok).
Tel.: 62/423-908.
Fax: 62/326-909.

**Tisztelettel várjuk
meglévő és leendő vásárlóinkat!**

FEBRUÁRI AKCIÓS KÍNÁLATUNKBÓL:

**Beretta, Vaillant kazánok,
Grundfos szivattyúk, Sanco rézcső,
IMT golyóscsapok, NMC csőszigetelés,
Reflex kiegyenlítőtartályok.**

Nyitva tartás: hétfőtől csütörtökig: 7-16,
pénteken: 7-14.30, szombaton: 8-12 óráig.